

DECIZIE

21 octombrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,

Judecător:

Ala Cobăneanu

Judecători:

Tamara Chișca-Doneva, Valentina Clevadi

examinînd recursul declarat de către Periteanu Raisa,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Creciun Vitalie împotriva lui Nicolae Periteanu, Raisei Periteanu și lui Roșca Mihail privind transmiterea în posesie a bunului ipotecat cu evacuarea persoanelor și a bunurilor acestora din imobil,

împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 03 iulie 2015, prin care cererea de apel a fost restituită ca fiind depusă tardiv,

c o n s t a t ă:

La 08 septembrie 2014, Creciun Vitalie s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva lui Nicolae Periteanu, Raisei Periteanu și lui Roșca Mihail privind transmiterea în posesie a bunului ipotecat cu evacuarea persoanelor și a bunurilor acestora din imobil.

În motivarea cererii de chemare în judecată a invocat că, la data de 10 iunie 2010 a încheiat un contract de împrumut cu Roșca Mihail, avînd ca obiect transmiterea către ultimului a sumei de 10000 de euro, cu termenul definitiv de rambursare pînă la data de 10 iunie 2011.

Specifică că, întru asigurarea rambursării în termen a împrumutului acordat, debitorii ipotecari Nicolae Periteanu și Raisa Periteanu au depus în gaj creditorului ipotecar Creciun Vitalie conform contractului de ipotecă din 10 iunie 2010, bunul imobil ce constă din apartamentul nr. 104, situat în or. Ungheni, str. A. Boico, nr. 2, constituit din trei odăi, cu suprafața totală de 65 m.p.

Afirmă reclamantul că, bunul imobil gajat a fost estimat de părți la suma de 154499 lei.

A mai indicat reclamantul că, la scadență pîrîtul nu a executat obligațiunea asumată, nu a restituit împrumutul. Totodată, multiplele solicitări adresate pîrîtului de a restitui în mod extrajudiciar suma menționată nu s-au soldat cu succes, motiv pentru care a sesizat instanța de judecată cu o acțiune privind încasarea datoriei.

Susține că, prin hotărârea Judecătoriei Ungheni din 15 august 2013, s-a admis acțiunea depusă de către Creciun Vitalie împotriva lui Roșca Mihail privind încasarea datoriei, fiind dispusă încasarea din contul lui Roșca Mihail în beneficiul lui Creciun Vitalie datoria în sumă de 10000 euro și dobânda de întârziere în sumă de 3075 euro, iar în total suma de 13075 euro sau echivalentul acestei sume în valută națională la data executării hotărârii. S-a încasat din contul lui Roșca Mihail în beneficiul lui Creciun Vitalie taxa de stat achitată la depunerea acțiunii în sumă de 6407 lei.

Invocă reclamantul că, pîrîtul nu-și onorează obligațiunile contractuale privind rambursarea împrumutului primit și achitarea dobînzii calculate pentru utilizarea lui și nu întreprinde nici o măsură necesară pentru executarea benevolă a hotărârii Judecătoriei Ungheni din 15 august 2013, încălcînd astfel prevederile contractuale și legislației în vigoare privind executarea obligațiilor.

Astfel, indică reclamantul că a notificat debitorul Roșca Mihail și debitorii ipotecari Nicolae Periteanu și Raisa Periteanu despre inițierea procedurii de exercitare a dreptului de gaj, solicitînd transmiterea bunului imobil gajat pentru a fi comercializat, însă nu a primit un răspuns în acest sens, motiv pentru care a sesizat instanța de judecată cu prezenta acțiune.

Solicită reclamantul Creciun Vitalie:

- transmiterea silită în posesie a bunului gajat ce constă din apartamentul nr. 104, situat în or. Ungheni, str. A. Boico, nr. 2, constituit din trei odăi, cu suprafața totală de 65 m.p., evaluat de părți la suma de 154499 lei, nr. cadastral 9201104.066.01.104, cu evacuarea concomitentă a pîrîților, cu toate bunurile ce le aparțin;
- încasarea din contul pîrîților în beneficiul său a taxei de stat achitată la depunerea acțiunii în sumă de 2260 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Ungheni din 14 mai 2015, acțiunea înaintată de către Creciun Vitalie a fost admisă după cum urmează:

S-a dispus transmiterea de la debitorii ipotecari Nicolae Periteanu și Raisa Periteanu în posesia creditorului ipotecar Creciun Vitalie bunul imobil ipotecat conform contractului de ipotecă din 10 iunie 2010 și anume apartamentul nr. 104, situat în or. Ungheni, str. A. Boico, nr. 2, constituit din trei odăi, cu suprafața totală de 65 m.p., evaluat de părți la suma de 154499 lei, nr. cadastral 9201104.066.01.104, cu evacuarea concomitentă a tuturor persoanelor, cu toate bunurile ce le aparțin.

S-a respins pretenția înaintată de către Creciun Vitalie împotriva lui Roșca Mihail privind transmiterea în posesie a bunului ipotecat cu evacuarea persoanelor și a bunurilor acestora din imobil.

S-a încasat în mod solidar din contul lui Nicolae Periteanu și Raisei Periteanu în beneficiul lui Creciun Vitalie taxa de stat achitată la depunerea acțiunii în sumă de 772,5 lei. În rest, pretenția privind încasarea taxei de stat a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată (f.d.113).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 19 iunie 2015, Periteanu Raisa a declarat apel, solicitînd admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de

fond, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea depusă de către Creciun Vitalie să fie respinsă ca fiind neîntemeiată (f.d.123).

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 03 iulie 2015, cererea de apel înaintată de către Periteanu Raisa a fost restituită ca fiind depusă tardiv (f.d.127).

Invocând ilegalitatea acestei încheieri, la 20 iulie 2015, Periteanu Raisa a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii Curții de Apel Bălți din 03 iulie 2015, cu restituirea pricinii la rejudecare în instanța de apel pentru judecarea apelului.

În susținerea recursului s-a invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerînd-o ilegală și neîntemeiată pe motiv că a fost emisă cu încălcarea normelor de drept procedural, or, instanța de apel urma să țină cont de normele de drept naționale, cât și de practica CEDO, în vederea neîngrădirii dreptului privind accesul liber la justiție, fapt ce în prezenta speță nu se atestă.

La fel, s-a indicat că, apelul a fost declarat în termen, pe motiv că, copia dispozitivului instanței de fond ar fi primit-o la 22 mai 2015 (f.d.132-140).

Instanța de recurs reiterează prevederile art. 425 CPC, care statuează expres că, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din actele pricinii rezultă că încheierea recurată a fost pronunțată la 03 iulie 2015 (f.d.127) și recepționată de către recurentă la data de 09 iulie 2015 (f.d.129), iar recursul a fost depus la 20 iulie 2015 (f.d.140).

Astfel, prin prisma art. 425 CPC, instanța de recurs constată că recursul a fost declarat în termen.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Periteanu Raisa urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

Astfel, în conformitate cu art. 362 alin. (1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Prin prisma normei enunțate, instanța de recurs relevă că, dispozitivul hotărârii instanței de fond a fost pronunțat la 14 mai 2015 (f.d.113), în prezența reprezentantului pârților Nicolae Periteanu și Raisa Periteanu – avocatul Andrian Fetcu (f.d.108-112) și recepționat de către ultimul la aceeași dată, ceea ce se confirmă prin recipisa anexată la dosar (f.d.114A).

Concomitent, din materialele dosarului Colegiul reține că, cererea de apel înaintată de către Periteanu Raisa împotriva hotărârii primei instanțe a fost înregistrată la 19 iunie 2015 (f.d.123).

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră oportun de a reitera în prezenta speță prevederile art. 110 CPC, care indică expres că, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Totodată, potrivit art. 111 alin. (3) CPC, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Iar potrivit art. 112 alin. (2) CPC, dacă ultima zi a termenului este nelucrătoare, acesta expiră în următoarea zi lucrătoare.

Prin urmare, în speță, termenul de declarare a apelului și-a început curgerea la 15 mai 2015, ziua imediat următoare datei emiterii dispozitivului hotărârii contestate și a expirat la 15 iunie 2015, aceasta fiind ultima zi de depunere a apelului, pe motiv că, ultima zi de depunere a apelului – 14 iunie 2015 a fost o zi nelucrătoare, cu toate acestea cererea de apel împotriva hotărârii primei instanțe a fost înregistrată la 19 iunie 2015.

Astfel, de la pronunțarea hotărârii judecătorești a primei instanțe până la declararea apelului s-a scurs o perioadă de 35 zile, fapt ce denotă depunerea apelului cu încălcarea termenului de declarare.

Argumentele recurentei Periteanu Raisa precum că, apelul a fost declarat în termen, pe motiv că, copia dispozitivului hotărârii instanței de fond ar fi primit-o la 22 mai 2015, instanța de recurs le consideră neîntemeiate și care urmează a fi respinse, or, potrivit modificărilor operate prin Legea nr.155 din 05.07.2012, în vigoare din 30.11.2012, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii și nu din mometul primirii copiei dispozitivului sau hotărârii motivate, cum prevedea anterior norma procesuală.

Nu poate fi reținut ca temei de a considera că apelul a fost depus în termen nici argumentul recurentei Periteanu Raisa precum că dînsa nu a asistat la pronunțarea dispozitivului. Într-adevăr, din actele cauzei nu rezultă că aceasta ar fi asistat la pronunțarea dispozitivului hotărârii primei instanțe, însă această circumstanță nu poate constitui drept temei de admitere a recursului și casare a încheierii judecătorești în situația în care dispozitivul hotărârii instanței de fond a fost pronunțat în prezența reprezentantului pîrîților Nicolae Periteanu și Raisa Periteanu – avocatul Andrian Fetcu (f.d.108-112), cu atît mai mult că, acesta a și recepționat dispozitivul vizat, ceea ce se confirmă prin recipisa anexată la dosar (f.d.114A).

În această ordine de idei, instanța de recurs remarcă prin prisma art. 75 alin. (4) CPC, *care stipulează că, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sînt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului fiind echivalentă culpei părții*, că recurenta Raisa Periteanu a fost în cunoștință despre existența prezentului litigiu și examinarea lui, prin urmare, trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (cauza Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a se interesa despre desfășurarea litigiului și de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță fapt, însă, ignorat de aceasta, ce a generat omiterea termenului de depunere a apelului, cu atît mai mult că, ține de obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință (f.d.f.d.91-92,97), a lua

măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță, circumstanță care la fel nu se atestă în prezenta speță.

Plus la aceasta, Colegiul relevă că, potrivit art. 61 alin. (1) CPC, părțile sînt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

În astfel de circumstanțe, Colegiul conchide că, instanța de apel întemeiat a restituit cererea de apel avînd în vedere că apelanta nici nu a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului.

Or, în cazul admiterii cererii de apel, se va încălca principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 și preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, ceea ce este inadmisibil.

Luînd în considerație cele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează că argumentele invocate în recurs sînt neîntemeiate, fapt pentru care recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Periteanu Raisa.

Se menține încheierea Curții de Apel Bălți din 03 iulie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Creciun Vitalie împotriva lui Nicolae Periteanu, Raisei Periteanu și lui Roșca Mihail privind transmiterea în posesie a bunului ipotecat cu evacuarea persoanelor și a bunurilor acestora din imobil.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Valentina Clevadî